

De echte kracht in de wijken

Bewoners die het verschil maken

Ze zijn de krenten in de pap, het zout in de soep: bewoners die activiteiten ontplooiën waar de hele buurt van profiteert. Daar kan geen herstructurering tegen op, zo lijkt het. Een portret van Stien Weygertse, de ongekroonde koningin van Kralingen-Crooswijk, plus twee korte impressies van actieve bewoners in Soest en Arnhem.

Tekst: Marc Mijer
Beeld: Janita Sassen

“Doe het niet kind, je komt er nooit meer weg.” Die woorden kreeg Stien Weygertse van haar moeder te horen, toen ze in 1960 aanstalten maakte om van de ene Rotterdamse wijk naar de andere te verhuizen. Ze sloeg het negatieve reisadvies in de wind en verruilde Delfshaven voor Crooswijk. Haar moeder kreeg gelijk, want Stien heeft de wijk - tegenwoordig deelgemeente Kralingen-Crooswijk - nooit meer verlaten. En dat heeft de wijk geweten. Stien ontpopte zich tot een dusdanig actieve bewoner, dat de la in haar dressoir uitpuilt van de onderscheidingen. De pronkstukken zijn het lintje, uit 2002, dat bij haar benoeming tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau hoort en de oorkonde voor de titel ‘Rotterdammer van het jaar 1998’, uitgereikt door Stichting Ons Rotterdam en TV Rijnmond. Maar daarnaast ontving ze ook de Rotterdamse Vrijwilligersprijs van de gemeente, de Paul Nijgh penning, de Erasmusprijs en de onderscheiding ‘Boezemvriend’ van haar eigen deelgemeente. Hoe is dat allemaal zo gekomen? “Het begon toen mijn kinderen naar de lagere school gingen. Ze zochten iemand voor de Oudercommissie. Wat bleek? De ouders van de leerlingen kwamen nooit op school om over hun kinderen te praten. Ik ben toen begonnen met het organiseren van bingo-avonden. In de pauzes tussen de trekkingen door konden de leraren de ouders aanschieten om over

hun kinderen te praten. En een lol dat iedereen ondertussen had! Het zat altijd stampvol. Toen zag ik voor het eerst: je kunt mensen bij elkaar halen en houden, als je er een leuke verpakking omheen doet.” Na de Oudercommissie rolde Stien van het één in het ander en zat ze onder meer in het bestuur van de bewonersorganisatie van de wijk, van de stichting Opzoomer Mee en tilde zij en passant een kindertehuis inclusief vakopleiding in Corinto, Nicaragua van de grond.

Binnentuin

Sinds 1984 wonen Stien en haar man, met nog één van de vier kinderen, in een huurwoning van corporatie PWS in de Isaac Hubertstraat. Ze hoorden bij de eerste bewoners van het complex, die zich destijds rot schrokken van de manier waarop de binnentuin was ingericht. “Alles was open,” blikt Stien terug. “Junks en alcoholisten hadden vrije toegang. De ene inbraak volgde na de ander en er lag continu een enorme berg rotzooi in de tuin.” Enkele bewoners, onder wie uiteraard Stien, organiseerden zich en gingen in gesprek met de corporatie en de gemeente. De toegangen gingen dicht, er kwamen grasveldjes, een pad en spelelementen voor de kinderen. Sindsdien heeft de binnentuin zich ontwikkeld tot een centrum voor het blok en de omringende straten.

Het ziet er zo idyllisch uit, dat het onwerkelijk aan doet. Een paar meisjes en jongens zitten onder een luifel aan een picknicktafel, omringd door groen. Ze doen hun huiswerk. Twee blonde jongetjes trappen een balletje, terwijl iets verderop een Turkse opa met zijn kleinkind in de speeltuin in de weer is. De binnentuin bedient meerdere doelgroepen. “Ze kunnen allemaal zo naar binnen lopen,” zegt Stien. “De poort doe ik om half acht ‘s ochtends open, en ‘s avonds om negen uur weer dicht. Er komen dus ook mensen die niet hier in het blok wonen. Maar er zijn zelden problemen. De regels zijn duidelijk: geen drugs. Dus blowen mag ook niet. De jongeren houden zich eraan. Ze noemen mij Tante Stien. We kennen alle gezichten. Als er eens een keertje iets niet goed gaat, stappen we rechtstreeks op de ouders af. Meestal is het probleem dan meteen opgelost.” Het sociale bestaan van de binnentuin begon toen bewoners wat plastic stoeltjes begonnen neer te zetten om samen in het zonnetje te zitten. Al snel ontstond het idee om met zijn allen buiten te eten. “Dat liep de eerste keer al meteen helemaal goed. Onze Turkse, Marokkaanse en Surinaamse burens kwamen met de lekkerste dingen naar beneden. Er waren wel 150 man en die hebben allemaal hun buikje rond gegeten.” Van het één kwam het ander, tot een flink formaat zwembad aan toe >

Beproefd recept: straatbbq

Op 10 juli, Nederland moet de WK-finale nog verliezen, is het feest in de Pinksterbloemstraat in de Arnhemse wijk Malburgen. Pieter van der Heide en haar buurvrouwen Ruth en Marloes hebben een straatbarbecue georganiseerd. Vanwaar deze primeur? "Vorig jaar sloopte de woningcorporatie de huizen aan de overkant van onze straat," aldus Pieter. "Toen kwamen we op het idee van de sloop-inloop. Drie woningen openden hun deuren en daar kon iedereen elkaar ontmoeten. Dat was eigenlijk heel leuk, en smaakte naar meer." Vandaar dit jaar dus de barbecue. Het bleek niet bijster ingewikkeld om te organiseren. Een toevallig in de straat woonachtige slager regelde het vlees, en dankzij een Vogelaarbudget voor Malburgen konden de benodigde spullen gratis geleend worden bij 'Straat in Actie'. De Pinksterbloemstraat biedt die avond een vrolijk aanzicht: een spandoek, een tent, een lange eettafel, statafels, een badje, doeltjes, een koelkast en natuurlijk twee barbecuesets. Geslaagd? "Jawel," vindt Pieter. "Van de dertig woningen in de straat is hier ongeveer zeventig procent vertegenwoordigd. En de sfeer is goed. Daar gaat het om. Ik hoop dat dat volgend jaar, als er aan de overkant nieuwe mensen zijn komen wonen, ook weer zo zal zijn."

(elke zomer geopend), barbecues, en afgelopen winter voor het eerst een gehuurde ijsbaan. "Daar kwamen niet alleen buurtbewoners op af, maar ook andere Rotterdammers. We hebben in drie dagen tijd 1500 bezoekers geteld! Die kwamen van heinde en verre. Ook hebben we een Sprookjespark georganiseerd. Waarom? Omdat een dagje Efteling met een gezin van vier 120 euro kost. Dat kunnen de mensen hier helemaal niet betalen, joh. Dus we hebben ons eigen sprookje gecreëerd, met mooie kleren en maskers voor de kinderen." Op de kop van de tuin staat sinds enkele jaren een chalet, compleet met keuken, tv en divers meubilair. De ruimte is beschikbaar voor onder meer kinderpartijtjes en een naaicursus, waar bewoners leren om kleren en gordijnen te maken. De organisatie van alle evenementen plus het reguliere onderhoud van de binnentuin wordt altijd gedaan door hetzelfde groepje van ongeveer zes bewoners, onder wie Stien. Wat drijft haar om dit te doen? "We willen het gewoon zo gezellig mogelijk maken. Door alles wat wij organiseren, gaan de mensen hier normaal met elkaar om. Cultuurverschillen, dat maakt allemaal niet uit. Omdat we elkaar echt kennen, hebben we begrip voor elkaar en respecteren we iedereen."

“Waar blijven al die tonnen Vogelaargeld die voor onze wijk vrij zijn gemaakt?”

Waar is het Vogelaargeld?

Al decennia lang zet Stien zich in voor de buurt. Maar dat wil niet zeggen dat ze er nooit eens mee van wordt. Vooral als ze stil staat bij het financiële aspect. “Weet je hoeveel de deelgemeente ons geeft voor het beheer van de binnentuin? Zeshonderd euro per jaar. Je zet een paar kopjes koffie, koopt wat plantjes en zakken aarde en leeg is die pot. Waar blijven al die tonnen Vogelaargeld die voor onze wijk vrij zijn gemaakt? Daar zien wij hier niets van. Ik vind het een schande. We hebben in het verleden wel eens kleine bedragen gekregen, bijvoorbeeld via ‘Rotterdam Idee’ voor de aanschaf van naaimachines voor de naaicursus. Maar het chalet is betaald via een tv-programma, en het nieuwe interieur met geld dat mijn schoonzoon met een tv-quiz heeft gewonnen. En verder betalen we alles uit eigen zak. Het is eigenlijk te gek voor woorden. Maar toch ga ik door met het organiseren van dingen voor de buurt en de mensen. Je kunt toch niet je kop laten hangen? Dan zijn we nergens meer.” •

5100 bloemen en planten

Vijfhonderd vierkante meter rotzooi. Zo viel de tuin aan de voet van de flat in de Kamperfoeliestraat in Soest tot voor kort te omschrijven. Het onkruid stond er huizenhoog en had als enige functie dat het de blikjes, flesjes, papier, plastic en zelfs een imperiaal aan het oog onttrok. Bewoner Ruud Buxtorff, huurder van Portaal, kon het niet meer aanzien. “Het heeft mij zeker een half jaar gekost om het schoon te krijgen,” vertelt hij. “Daarna heb ik 1750 bloembollen, 2500 plantjes en 850 violen in de grond gezet.” Die spullen kon Ruud goedkoop krijgen, omdat hij bij een veiling werkt. Maar hij heeft alles zelf betaald. Portaal legde een buitenkraan aan, zodat hij de aanplant kan bewateren. Buurtbewoners gaven hem vervolgens een tuinslag op haspel cadeau. “De medebewoners zijn erg blij met het nieuwe, fleurige uitzicht. Eén van de burens heeft zelfs een feestje voor mij georganiseerd. Dat had niet gehoeven, maar ik vond het erg gezellig. Die dankbaarheid van de mensen doet mij echt wel wat.”